

Remissvar

Dnr 2024-216

2024-06-24

Finansdepartement
103 33 Stockholm

Förslag om utvidgat växa-stöd – nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda

Fi2024/01004

Konjunkturinstitutet har sammanfattningsvis följande synpunkter:

- Konjunkturinstitutet tillstyrker förslaget att enskilda näringsidkare inte bör få ta del av växa-stödet.
- Konjunkturinstitutet avstyrker samtidigt förslaget om att permanent inför växa-stödet för den andre anställda eftersom kostnader som uppstår vid den första anställda inte uppstår igen när företagaren anställer för andra gången.
- När det gäller förslaget om att höja beloppsgränsen från 25.000 kronor per månad till 35.000 kronor anser Konjunkturinstitutet att motiven för detta är svaga och skulle behöva förtydligas.
- Växa-stödet bör utvärderas innan förändringar genomförs

Enskilda näringsidkare - en riskfylld företagsform

Enligt promemorian är motivet till att inte omfatta enskilda näringsidkare att företagsformen enskild näringsidkare är mer riskfylld än till exempel aktiebolag och handelsbolag. Sedan växa-stödet först kom har tröskeln för att ha aktiebolag sänkts betydligt i och med att det lägsta tillåtna aktiekapital i privata aktiebolag har sänkts. Konjunkturinstitutet delar bedömningen att nedsättningen inte bör gälla för enskilda näringsidkare för att inte uppmuntra att anställa i en mer privatekonomiskt riskfylld företagsform.

Kostnader vid anställning uppstår framför allt vid den första anställningen

Växa-stödet var ursprungligen till för att sänka kostnaderna för företagare av att anställa den första personen i företaget.¹ Grunden till detta var främst att de initiala kostnader som ett enmansföretag får vid den första anställningen i form av nya administrativa rutiner och utbildning av den nyanställda, tillsammans med arbetsgivaravgifterna på ersättningen, utgör ett återhållande inslag i beslutet att anställa.²

¹ Prop. 2005/06:164 och Ds 2005:52

² Många av dessa kostnader är i sig inte relaterad till den anställdes lön. Dock är det en approximation och enkelt att administrera stödet på sådant sätt som görs idag med utgångspunkt i den anställdes lön och den arbetsgivaravgift som betalas.

Motsvarande kostnader som uppstår vid den första anställda uppstår dock inte igen när företagaren anställer för andra gången. Därför är det inte motiverat att permanent utöka växa-stödet till att gälla de två första anställda.

Den höjda beloppsgränsen behöver tydligare motiveras och förhållandet till andra anställningsstöd förtydligas

Stödet har även motiverats genom att erfarenheten av att anställa den första personen skulle innebära att fler anställningar görs och därmed till ökad sysselsättning. Regeringen skriver även i remissen att stödet kan ha lett till en lägre arbetslöshet genom att vara ett stöd för att anställa personer som står längre från arbetsmarknaden. Detta genom att hälften av de som fått anställningar på stödet har haft lön under gränobeloppet 25.000 kronor. I promemorian föreslås att gränobeloppet höjs till 35.000 kronor.

Konjunkturinstitutet saknar en diskussion om huruvida växa-stödet också ska fungera som ett stöd för personer som står längre från arbetsmarknaden. Konjunkturinstitutet anser att det behövs en analys av hur växa-stödet förhåller sig till andra typer av anställningsstöd som tex nystartsjobb eller etableringsjobb. Om förslaget motiveras som ett anställningsstöd för personer som står längre från arbetsmarknaden menar Konjunkturinstitutet att skälen till en höjd beloppsgräns är svaga.

Växa-stödet bör utvärderas innan förändringar genomförs

Växa-stöd har förekommit i olika former sedan första införandet 2006.³ Det saknas dock en utvärdering av stödet. Det saknas också en utvärdering av vilka individer som idag anställs på växa-stöd och om förslaget når grupper som står längre från arbetsmarknaden i relation till den eventuella undanträngning av redan sysselsatta som sker.

Även om det finns en betydande svårighet i att förutsäga hur många fler individer som skulle omfattas av förslaget om växa-stödet skulle omfatta de två första anställda och därmed sysselsättningseffekten av förslaget bedömer Konjunkturinstitutet att en utvärdering bör göras innan regeringen går vidare och gör stöden mer generösa och bredare.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Elin Ryner.

Albin Kainelainen
Generaldirektör

³ Se tidigare remissvar från Konjunkturinstitutet: dnr 2016-052, dnr 2017-051, dnr 2019-031, dnr 2020-130, dnr 2020-474. Rörande föslaget 2006 ingick inte Konjunkturinstitutet i remissinstanserna.